

**Co-funded by
the European Union**

Академія праці, соціальних відносин і туризму

**ЄВРОПЕЙСЬКА ЗЕЛЕНА ПОЛІТИКА ТА СТАЛІ
ФІНАНСИ: КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ, ОРІЄНТАЦІЯ НА
СТАЛИЙ РОЗВИТОК, УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА
ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(25 червня 2026 року)**

Проект Erasmus+ Jean Monnet Module “GreenFinEDU: European Green Policy and Sustainable Finance: Adaptation of Graduates of Ukrainian Universities to Work in the Labour Market in the Transition to a Sustainable Economy”/ «Європейська зелена політика та сталі фінанси: адаптація випускників українських університетів до роботи на ринку праці в умовах переходу до сталої економіки» (номер проєкту 101126681)

Київ 2026

Co-funded by
the European Union

*Європейська зелена політика та сталі фінанси: ключові аспекти, орієнтація на сталий розвиток,
уроки для українського суспільства, 25 червня 2026 року*

Academy of Labour, Social Relations and Tourism

EUROPEAN GREEN POLICY AND SUSTAINABLE FINANCE: KEY ASPECTS, FOCUS ON SUSTAINABLE DEVELOPMENT, AND LESSONS FOR UKRAINIAN SOCIETY PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE (25 June 2026)

Erasmus+ Jean Monnet Module project
“GreenFinEDU: European Green Policy and Sustainable Finance: Adaptation of
Graduates of Ukrainian Universities to Work in the Labour Market in the Transition
to a Sustainable Economy”
(Project No. 101126681)

Kyiv 2026

**Рекомендовано Вченою радою Академії праці, соціальних відносин і
туризму (протокол №10 від 30 червня 2026 р.)**

Є 24

УДК 502.131.1:336

Редакційна колегія: Людмила Петрівна Гуляєва, к. екон. наук, доц., доц. кафедри фінансів, Академія праці, соціальних відносин і туризму (відп. ред.); Ігор Степанович Чорнодід, д-р екон. наук, проф., проректор з навчально-педагогічної роботи, Академія праці, соціальних відносин і туризму; Андрій Анатолійович Олійник, к. екон. наук, доц. кафедри міжнародного менеджменту, Державний торговельно-економічний університет.

«Європейська зелена політика та сталі фінанси: ключові аспекти, орієнтація на сталий розвиток, уроки для українського суспільства»: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, 25 червня 2026 р. / за ред. Гуляєвої Л.П., Чорнодіда І.С., Олійника А.А. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2026. – 260 с.

У збірнику представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції, присвячені стратегічним засадам політики Європейського Союзу у сфері зеленого переходу та сталих фінансів, правовим, економічним і соціальним аспектам реалізації зеленої політики в ЄС та Україні, розвитку зелених і сталих фінансових інструментів, формуванню зелених компетентностей, а також ролі громад, бізнесу, освіти, науки та інститутів громадянського суспільства у досягненні цілей сталого розвитку.

Збірник підготовлено у межах реалізації проєкту Erasmus+ Jean Monnet Module «GreenFinEDU: European Green policy and sustainable finance: adaptation of graduates of Ukrainian universities to work on the labor market in the transition to a sustainable economy / Європейська зелена політика та сталі фінанси: адаптація випускників українських університетів до роботи на ринку праці в умовах переходу до сталої економіки» (номер проєкту 101126681).

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

Профінансовано Європейським Союзом. Висловлені погляди та думки належать виключно авторам і не обов'язково відображають позицію Європейського Союзу або Виконавчого агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів та культури. Європейський Союз та орган, що надає грант, не несуть відповідальності за висловлені погляди та думки.

DOI: 10.6084/m9.figshare.33345591

© Академія праці, соціальних відносин і
туризму, 2026

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	13
----------------	----

ГУЛЯЄВА Л.

ПІДСУМКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ ERASMUS+ JEAN MONNET MODULE «GREENFINEDU: ЄВРОПЕЙСЬКА ЗЕЛЕНА ПОЛІТИКА ТА СТАЛІ ФІНАНСИ: АДАПТАЦІЯ ВИПУСКНИКІВ УКРАЇНСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ДО РОБОТИ НА РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ ДО СТАЛОЇ ЕКОНОМІКИ» (GREENFINEDU).....	14
--	----

СЕКЦІЯ I

СТРАТЕГІЧНІ ЗАСАДИ ПОЛІТИКИ ЄС У СФЕРІ ЗЕЛЕНОГО ПЕРЕХОДУ ТА СТАЛИХ ФІНАНСІВ

ТКАЧЕНКО Я., ТКАЧЕНКО І.

ПЕРЕХІДНЕ ФІНАНСУВАННЯ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ ЄС	19
--	----

ОЛІЙНИК А.

РИНОК ПОСЛУГ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЧИННИК ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ ТА ЗАЙНЯТОСТІ В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ ДО СТАЛОЇ ЕКОНОМІКИ: МІЖКРАЇНОВИЙ РЕГРЕСІЙНИЙ АНАЛІЗ	23
--	----

ПЕТРУХА С.

МОДЕРНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСІВ В УМОВАХ «ОЗЕЛЕНЕННЯ» ПОЛІТИКИ СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ	28
---	----

ГОЛОВКО Л.

ФОРМУЛА ПЛАУМАНА В ЕПОХУ ЗМІНИ КЛІМАТУ: ПЕРЕШКОДА ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО СУДОВОГО ЗАХИСТУ?	32
--	----

ПЕТРУХА Н.

ТРИЩАРОВА МОДЕЛЬ РАННЬОГО ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ: «ЗЕЛЕНА» ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА, МОДЕРНІ ФІНАНСИ ТА БІОЕКОНОМІЧНИЙ МЕЙНСТРИМ.....	34
--	----

СРІБНА Є., ПЕТРИНА Ю.

ТІНЬОВА ЕКОНОМІКА ТА ЦИФРОВІ ФІНАНСИ ЯК ВИКЛИКИ РОЗВИТКУ СТАЛИХ ФІНАНСІВ В УМОВАХ ЗЕЛЕНОГО ПЕРЕХОДУ	38
--	----

ГЛУШКО А.

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ СТРАТЕГІЧНИХ ЗАСАД ПОЛІТИКИ ЄС У СФЕРІ ЗЕЛЕНОГО ПЕРЕХОДУ В УКРАЇНІ.....	40
--	----

СРІБНА Є., ДРОЗДОВА В.

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ ТА РОЗВИТКУ СТАЛИХ ФІНАНСІВ В УКРАЇНІ.....	44
---	----

ДЕМИДЕНКО Л., НАКОНЕЧНА Ю.

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНИХ ФІНАНСІВ В
УКРАЇНІ48

ГРІНЧЕНКО Г.

РОЛЬ СТАЛИХ ФІНАНСІВ У МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ АТОМНОЇ
ГЕНЕРАЦІЇ: АДАПТАЦІЯ ДО КРИТЕРІЇВ EU TAXONOMY ТА
«ЗЕЛЕНОГО» КУРСУ ЄС51

СТОЯНЕЦЬ Н., СОХАНЬ І., ОРЕХОВА А.

УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ ДО
ВІДНОВЛЮВАНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ56

КОБЗИСТА О.

ЗЕЛЕНІ ФІНАНСИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ
ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОГО БУДІВНИЦТВА: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА
ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ59

БАБІЧЕВА О.

МАРКЕТИНГОВА АНАЛІТИКА ЯК ОСНОВА СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ
ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЗЕЛЕНОЇ ПОЛІТИКИ ...61

СЕКЦІЯ II

**ПРАВОВІ, ЕКОНОМІЧНІ, СОЦІАЛЬНІ ТА ІНШІ ПРАКТИЧНІ
АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗЕЛЕНОЇ ПОЛІТИКИ ТА РОЗБУДОВИ
СИСТЕМИ СТАЛИХ ФІНАНСІВ У ЄС ТА УКРАЇНІ**

КОЗЕНКО А.

ЗЕЛЕНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ УКРАЇНИ:
МЕХАНІЗМИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА
ДЕРЖАВНОМУ ТА МІСЦЕВОМУ РІВНЯХ.....65

БУДЯКОВА О.

БІОЕКОНОМІКА: ЄВРОПЕЙСЬКА ЗЕЛЕНА ПОЛІТИКА ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БІОЕНЕРГЕТИКИ.....69

МЕЗЕТКОВ А., ОСАДЧА Т.

БОРГОВА СТІЙКІСТЬ ДЕРЖАВИ ЯК ПЕРЕДУМОВА СТАЛОГО
РОЗВИТКУ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ72

ТИМЧУК С.

ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНИХ ІНІЦІАТИВ НА ЕКОНОМІЧНУ ЕФЕКТИВНІСТЬ
ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ75

КРАВЧЕНКО А.

ЗЕЛЕНА ЛОГІСТИКА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....78

ОЛЬШЕВСЬКИЙ Д.

ІНСТИТУЦІЙНА ДОВІРА ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ
ЗЕЛЕНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ81

РАЙКОВСЬКА І., МУРАВСЬКИЙ О.

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ Й ОПОДАТКУВАННЯ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ
СТАЛИХ ФІНАНСІВ.....86

МЕТЕЛЕНКО Н., ПОПОВА А.

КЛІМАТИЧНА ПРОСВІТА В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: СУЧАСНІ
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ91

СРІБНА Є., ГУЦУЛ А.

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО
ЗЕЛЕНОГО КУРСУ В УКРАЇНІ.....95

ЗВАРУН Б., ФАЙЧУК О.

ПРАВОВІ МЕТОДИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ97

САМОЙЛЕНКО О.

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ЯК ЧИННИК ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ НА
ЗАСАДАХ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ, ЕКОЛОГІЧНОСТІ ТА СТАЛОГО
РОЗВИТКУ99

ЛАДИЧЕНКО В.

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ МЕХАНІЗМІВ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЕКОЛОГІЧНУ ШКОДУ В ЗАКОНОДАВСТВО
УКРАЇНИ..... 102

СРІБНА Є., КРАВЧУК М.

ТРАНСФОРМАЦІЯ РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЗЕЛЕНОЇ ПОЛІТИКИ 106

ДУВА М., GERNEGO I.

IP PROTECTION IN DRIVING ENVIRONMENTAL INNOVATIONS 108

CHYZHYK O.

LEGAL REGULATION OF GREEN BONDS IN THE EUROPEAN UNION
AND UKRAINE: A COMPARATIVE ANALYSIS 113

DYMCHENKO O., KHANDOGINA O., AGOSHKOV D.

SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL FOUNDATIONS OF THE
PRODUCTION OF SECOND-GENERATION BIOFUELS IN THE CONTEXT
OF DECARBONIZATION OF THE UKRAINIAN ECONOMY AND THE
EUROPEAN GREEN TRANSITION 119

KULIKOVA D.

STRATEGIC DIMENSIONS OF IMPLEMENTING MEMBRANE ZLD
TECHNOLOGIES IN WITHIN THE CONTEXT OF THE EUROPEAN
SUSTAINABLE FINANCE POLICY 121

КОНОВАЛЕНКО Д., УЩЕНКО П.

ФІСКАЛЬНІ ІНСТРУМЕНТИ АДАПТАЦІЇ ВЕТЕРАНСЬКОГО БІЗНЕСУ ДО
ЕКОЛОГО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ ВИКЛИКІВ: ДОСВІД ЄС ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ДЛЯ УКРАЇНИ..... 126

МІАКОТА М., ПЛАХОТНИЙ Д.

TRANSFORMATION OF GOVERNMENT BORROWINGS IN THE
CONTEXT OF THE EUROPEAN GREEN DEAL: LESSONS FOR UKRAINE'S
DEBT POLICY 130

СЕКЦІЯ ІІІ**ЗЕЛЕНІ ТА СТАЛІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ В ПРАКТИЦІ ЄС ТА
УКРАЇНИ****ОХРІМЕНКО І.**

ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ 134

ШЕПЕЛЬ О.

ЗЕЛЕНІ ОБЛІГАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО ФІНАНСУВАННЯ:
ДОСВІД ЄС ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ 137

МАНУІЛЬЧИК І.

ЗЕЛЕНІ ТА СТАЛІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ В ПРАКТИЦІ ЄС ТА
УКРАЇНИ..... 140

КАЛІНІН А.

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ТАКСОНОМІЇ ЄС У СИСТЕМУ СТАЛОГО
ФІНАНСУВАННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО
ВІДНОВЛЕННЯ 142

УХНАЛЬ Н., КЛИМЕНКО К.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ТА МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ «ЗЕЛЕНОГО»
ФІНАНСУВАННЯ..... 147

СРІБНА Є., МАКСИМЕНКО В.

РОЛЬ СТАЛИХ ФІНАНСІВ У РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ
УКРАЇНИ..... 151

НИЖНИЧЕНКО Я.

СТАЛІ ФІНАНСИ У СИСТЕМІ ЗЕЛЕНОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ:
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА НАПРЯМИ АДАПТАЦІЇ 153

ХАУСТОВА В., КИЗИМ М., ТРУШКІНА Н.

СТАЛІ ФІНАНСИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ЕНЕРГЕТИЧНИХ
СИСТЕМ У КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ПЕРЕХОДУ 157

ЗВЕРУК Л.

ESG-КРЕДИТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО ФІНАНСУВАННЯ:
ДОСВІД СИСТЕМНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ВИМОГ 162

ШУМАН В., КАРАЩЕНКО В.

ГРАНТОВІ МЕХАНІЗМИ «ОЗЕЛЕНЕННЯ» ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ:
ЄВРОПЕЙСЬКІ ТРЕНДИ ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ 166

КУЧЕРІВСЬКА С.

ПРАКТИКИ СТАЛОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИХ
КОМПАНІЙ 169

АБЛЯЗІЗОВ Е., КОСТЕЦЬКА Л.

АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНЮВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В УМОВАХ
РОЗВИТКУ СТАЛИХ ФІНАНСІВ 172

СЕКЦІЯ IV**РОЛЬ ГРОМАД, БІЗНЕСУ, ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА У ВПРОВАДЖЕННІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ****КАДАЛА В., ГУЗЕНКО О.**

АКТУАЛІТЕТИ ІНТЕГРАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В
УПРАВЛІНСЬКІ ЦИКЛИ СУЧАСНИХ БІЗНЕСОВИХ СТРУКТУР 176

БУЛЬБЕНЮК С.

ВПРОВАДЖЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У ВЗАЄМОДІЇ
УНІВЕРСИТЕТУ, ГРОМАДСЬКОГО СЕКТОРУ ТА МІСЬКОЇ ВЛАДИ
(КЕЙС ПРОЄКТУ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ ВІД «ІННОВАЦІЙНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ».)..... 179

ГУЛЯЄВА Л., YILMAZ A., AVANOĞLU S.

СОЦІАЛЬНИЙ ВИМІР ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ: ПРОФЕСІЙНІ
МОЖЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК-ВИМУШЕНИХ МІГРАНТОК НА
РИНКУ ПРАЦІ ТУРЕЧЧИНИ..... 183

ТАРАСЕНКО О.

ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ ЯК ОСНОВА ЗЕЛЕНОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА СТАЛОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ..... 187

БАРАНЕЦЬ О.

МОЛОДІЖНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОСЯГНЕННЯ
ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ДОСВІД МІНІКОМПАНІЇ «УКРАЇНСЬКІ
СУВЕНІРИ» 192

ЯРОШЕНКО І.

ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ СПРОМОЖНОСТІ МІСЦЕВИХ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ РОЗВИТКУ СТАЛОЇ
І СТІЙКОЇ ПРОСТОРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ..... 194

СЕМИГУЛІНА І.

ПОЄДНАННЯ МЕНЕДЖМЕНТ-ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДИ І БІЗНЕСУ У
ВПРОВАДЖЕННІ В УКРАЇНІ ПРІОРИТЕТІВ ПРОСТОРОВОГО
РОЗВИТКУ НА ЗАСАДАХ СТАЛОСТІ 198

МОСІЄНКО О., ПЕРШКО Л.

ПСИХОЛОГІЯ ТА ІНВЕСТИЦІЇ: ЯК МИСЛЕННЯ ВПЛИВАЄ НА
УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ГРОМАД 201

СКОМОРОХА Н., БАЛАНЮК Н.

РОЛЬ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ІНСТИТУТІВ
ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА У РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ 205

МАРЧЕНКО М., ЧЕРНИШ І.

РОЛЬ ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА У
ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ СТАЛОГО ВІДНОВЛЕННЯ
УКРАЇНИ ЧЕРЕЗ ПРОЦЕДУРИ ОВД, СЕО ТА ІНТЕГРОВАНОГО
ДОВКІЛЛЄВОГО ДОЗВОЛУ 210

ГУЛЯЄВА Л., GLADYSH M., ISAYEVA N.

ЗЕЛЕНІ СЕКТОРИ РИНКУ ПРАЦІ ЯК НАПРЯМ ПРОФЕСІЙНОЇ
ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК-ВИМУШЕНИХ МІГРАНТОК У
ЧЕХІЇ 214

КИРИЛЮК І.

РОЛЬ МІСЦЕВИХ ГРОМАД У ВПРОВАДЖЕННІ СТРАТЕГІЙ СТАЛОГО
ТУРИЗМУ 217

ДОБРЯНСЬКА О.

РОЛЬ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО БІЗНЕСУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ
КОНЦЕПЦІЇ LIFELONG LEARNING (НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ)
НА РІВНІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД 219

БАЛАБАН О.

РОЛЬ ШКІЛЬНОЇ БІОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ДОСЯГНЕННІ ЦІЛЕЙ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ 223

СИРОТЮК Г., ЯНКОВСЬКА К.

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ ЯК ІНСТРУМЕНТ
РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ 226

ЧЕРЕДНИЧЕНКО К.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРОМИСЛОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ 228

ГОЛОВНЯ Ю.

УРБАНІСТИЧНА ОСВІТА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: GREEN SKILLS У
ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ЗЕЛЕНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ МІСТ 230

ШАТСЬКИХ Н.

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МОЛОДІ ЧЕРЕЗ ПРАКТИЧНІ КЕЙСИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ZERO WASTE ТА ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ (З ДОСВІДУ КЗ СОР «ШОСТКИНСЬКЕ ВПУ»).....233

ХЛІВНА-АНДРЕЄВА О. Г.

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ В КОМУНІКАЦІЙНІЙ СТРАТЕГІЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ МІСЦЕВИХ ГРОМАД ЧЕРЕЗ ЛОКАЛІЗАЦІЮ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ЕКОСИСТЕМІ DREAM.....238

HNEDINA K.

INNOVATIONS, STARTUPS, AND PARTNERSHIPS FOR SUSTAINABLE RECOVERY AND DEVELOPMENT.....242

СІДАШ Н.

SPIRITUALLY AND CULTURALLY ORIENTED ENGLISH LANGUAGE EDUCATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT247

ВЕЛИКИЙ Є.

ДИЛЕМА «ІНТЕГРАЦІЯ–РЕПАТРІАЦІЯ»: ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ВИМУШЕНИХ МІГРАНТІВ У КРАЇНАХ ЄС НА РЕАЛІЗОВАНІСТЬ ЦІЛЕЙ ДОВГОСТРОКОВОГО ДЕМОГРАФІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.....250

ПИСАРЕНКО Н.

КОНВЕРГЕНЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ, ESG ТА МАРКЕТИНГУ У РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД.....253

ЯКИМЧУК А., ГУБАНОВ О.

ПЕРЕПОНИ НА ШЛЯХУ ДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ESG-ПРИНЦИПІВ У МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ. ШЛЯХ ДО ВИРІШЕННЯ.....256

Список використаних джерел:

1. Czech National Bank. Ukrainian nationals on the Czech labour market. URL: <https://www.cnb.cz/en/monetary-policy/monetary-policy-reports/boxes-and-articles/Ukrainian-nationals-on-the-Czech-labour-market/> (дата звернення: 18.06.2026).
2. EURES. Labour Market Information: Czechia. European Employment Services. URL: https://eures.europa.eu/living-and-working/labour-market-information/labour-market-information-czechia_en (дата звернення: 18.06.2026).
3. European Commission. Economic forecast for Czechia. URL: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-member-states/country-pages-including-country-reports/czechia/economic-forecast-czechia_en (дата звернення: 18.06.2026).
4. International Organization for Migration. Czechia - Socio-economic Situation of Refugees from Ukraine - Annual Report (2023). URL: <https://dtm.iom.int/reports/czechia-socio-economic-situation-refugees-ukraine-annual-report-2023> (дата звернення: 18.06.2026).
5. Rivera L. Rise Up: стратегії розвитку кар'єри для жінок-мігранток для дорослих жінок - вимушених мігранток з України. Чеська Республіка. Consortium WINGS, 2025. 44 с.

Кирилюк Ірина

*кандидатка економічних наук, доцентка,
доцентка кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу,
Херсонський державний аграрно-економічний університет, Україна*

РОЛЬ МІСЦЕВИХ ГРОМАД У ВПРОВАДЖЕННІ СТРАТЕГІЙ СТАЛОГО ТУРИЗМУ

Роль місцевих громад у впровадженні стратегій сталого туризму стає визначальною у формуванні життєздатних економічних моделей. На відміну від традиційного туризму, сталий підхід вимагає від громади не лише використання наявних ресурсів, а й активного формування туристичної екосистеми, де соціальна згуртованість, збереження довкілля та економічна вигода від інвестицій є взаємодоповнюваними компонентами. Реалізація цього потенціалу вимагає від територіальних спільнот виконання ряду завдань за основними напрямками їхньої діяльності.

Економічна функція громад полягає у трансформації територій на активні суб'єкти туристичного ринку. Громади виступають ініціаторами створення локальних екосистем, де особливе місце посідають соціальні підприємства. Саме вони забезпечують розвиток автентичних туристичних продуктів, стимулюючи перерозподіл прибутків всередині громади, що сприяє подоланню бідності та створенню нових робочих місць, які відповідають принципам сталої економіки.

Інституційна функція реалізується через мережеву взаємодію. Партнерство між місцевою владою, приватним бізнесом та інститутами громадянського суспільства дозволяє гармонізувати інтереси всіх стейкхолдерів. Така консолідація зусиль слугує надійною основою для стратегічного планування, що мінімізує конфлікти інтересів та забезпечує довгострокову підтримку туристичних ініціатив на місцевому рівні.

Екологічна функція визначає громаду як головного гаранта збереження природного та культурного капіталу. Оскільки місцеві жителі є безпосередніми користувачами туристичних ресурсів, вони демонструють вищий рівень відповідальності за їх раціональне використання. Впроваджуючи практики екологічно свідомого споживання та контролю за антропогенним навантаженням, громада забезпечує довгострокову сталість туристичного продукту, запобігаючи деградації дестинацій та зберігаючи їх привабливість для майбутніх поколінь [2].

Набутий під час імплементації стратегій сталого туризму практичний досвід українських громад має високу цінність для європейського співтовариства. Нині Україна виступає унікальною платформою для апробації механізмів стійкості туристичних екосистем в умовах глибоких соціально-економічних трансформацій. Формування цього досвіду відбувається шляхом гармонізації внутрішніх інновацій із європейськими стандартами. Насамперед, українські громади демонструють унікальні можливості адаптації туристичного продукту до кризових викликів. Практичною реалізацією цього підходу є ініціатива ДАРТ за підтримки Міністерства розвитку громад та територій України у партнерстві з ГО «Бренд Юкрейн» «Подорож до себе. Шляхи відновлення», що переосмислює подорожі як дієвий механізм ментальної реабілітації, де місцеві громади виступають хабами відновлення [1]. Програма пропонує цілісний підхід: від розробки інклюзивних маршрутів та сертифікації локацій до навчання персоналу принципам безбар'єрного сервісу. Такі проєкти не лише підвищують інвестиційну привабливість територій, а й генерують важливі знання для європейської політики у сфері інклюзії. Трансформуючи туризм у сталий інструмент підтримки психологічного здоров'я, громади сприяють ефективній соціальній інтеграції ветеранів та внутрішньо переміщених осіб, що повністю відповідає актуальним європейським цінностям.

Водночас розвиток туризму неможливий без цифрових рішень [3]. Інтеграція цифрових інструментів, що корелює з європейськими ініціативами щодо інклюзивного зростання [4], дозволяє Україні демонструвати ефективні практики створення відкритих даних. Зокрема, впровадження регіональних цифрових туристичних порталів та систем моніторингу туристичних потоків через розвиток мережі туристичних інформаційних центрів із інтегрованими геоінформаційними системами або використання чат-ботів для збору відгуків у режимі реального часу забезпечує прозорість розподілу місцевих бюджетів. Такий підхід цілком узгоджується з курсом ЄС на цифрову трансформацію,

формуючи доказову базу для залучення міжнародних інвестицій та зміцнюючи довіру між владою і громадою.

Європейський досвід доводить, що ефективність сталого туризму прямо пропорційна рівню залученості місцевих жителів у всі процеси прийняття рішень, зокрема в такі сфери, як управління туристичними потоками та розподіл фінансових надходжень, що забезпечує соціальну стійкість туристичних дестинацій.

Отже, сталий розвиток туризму в Україні потребує переходу до стратегії спільної відповідальності громади за власний туристичний капітал. У цьому контексті успіх дестинацій визначається не лише економічними показниками, а передусім здатністю громади консолідувати зусилля для формування соціально стійкого, безпечного та автентичного туристичного середовища, що відповідає глобальним стандартам сталого розвитку.

Список використаних джерел:

1. ДАРТ. Подорож до себе. Шляхи відновлення. <https://www.tourism.gov.ua/podorozh-do-sebe> (дата звернення: 15.06.2024)
2. Кирилюк І. М. Екологічний туризм у контексті сталого розвитку. *Екотренди в індустрії гостинності: реалії та перспективи* : [Електронний ресурс] : кол. моногр. ; за ред. І. М. Поворознюк ; Вінниця : ТВОРИ, 2023. С. 204-228.
3. Кирилюк І., Барвінок Н. Цифрова трансформація туризму як фактор геоекономічної стійкості України в умовах відновлення. *Економічні горизонти*. 2025. №4(33). С. 168–182. [https://doi.org/10.31499/2616-5236.4\(33\).2025.346585](https://doi.org/10.31499/2616-5236.4(33).2025.346585)
4. Чорнодід І., Гуляєва Л., Олійник, А. (2025). Європейські ініціативи у сфері соціальної економіки: аналіз інструментів, політик та можливостей для зміцнення інклюзивного розвитку України. *Економіка та суспільство*, 2025. (80). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-165>

Добрянська Олена

доктор філософії галузі знань «Публічне управління та адміністрування»,
директорка обласного навчально-методичного центру підвищення кваліфікації
педагогічних працівників,
Комунальний заклад вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти»
Дніпропетровської обласної ради», Україна

РОЛЬ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО БІЗНЕСУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНЦЕПЦІЇ LIFELONG LEARNING (НАВЧАННЯ ВПРОДОЖ ЖИТТЯ) НА РІВНІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Сучасний етап розвитку українського суспільства характеризується глибокими трансформаційними процесами, які загострюються під впливом